

ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ЗАКОНА О ВРАЋАЊУ ОДУЗЕТЕ ИМОВИНЕ И ОБЕШТЕЋЕЊУ КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ И ДОПУЊУЈУ

Члан 2.

Право на враћање имовине по одредбама овог закона може се остварити за имовину одузету применом следећих прописа:

1) Одлука о прелазу у државну својину непријатељске имовине, о државној управи над имовином неприсутних лица и о секвестру над имовином коју су окупаторске власти присилно отуђиле („Службени лист ДФЈ”, број 2/45);

2) Закон о аграрној реформи и колонизацији („Службени лист ДФЈ”, број 64/45 и „Службени лист ФНРЈ” Право на враћање имовине по одредбама овог закона може се остварити за имовину одузету применом следећих прописа:

1) Одлука о прелазу у државну својину непријатељске имовине, о државној управи над имовином неприсутних лица и о секвестру над имовином коју су окупаторске власти присилно отуђиле („Службени лист ДФЈ”, број 2/45);

2) Закон о аграрној реформи и колонизацији („Службени лист ДФЈ”, број 64/45 и „Службени лист ФНРЈ”, бр. 16/46, 24/46, 99/46, 101/47, 105/48, 19/51, 42-43/51, 21/56, 52/57, 55/57 и 10/65);

3) Закон о аграрној реформи и унутрашњој колонизацији („Службени гласник НРС”, бр. 39/45 и 4/46);

4) Закон о аграрној реформи и унутрашњој колонизацији („Службени гласник НРС”, бр. 5/48, 11/49 и 34/56);

5) Одлука о установи суда за суђење злочина и престапа против српске националне части („Службени гласник НРС”, број 1/45);

6) Одлука о суду за суђење злочина и престапа против српске националне части („Службени гласник НРС”, број 3/45);

7) Закон о сузбијању недопуштене шпекулације и привредне саботаже („Службени лист ДФЈ”, број 26/45);

8) Закон о забрани изазивања националне, расне и верске мржње и раздора („Службени лист ДФЈ”, број 36/45 и „Службени лист ФНРЈ”, број 56/46);

9) Закон о заштити народних добара и њиховом управљању („Службени лист ДФЈ”, број 36/45);

10) Закон о конфискацији имовине и о извршењу конфискације („Службени лист ДФЈ”, број 40/45);

11) Закон о потврди и изменама и допунама Закона о конфискацији имовине и о извршењу конфискације („Службени лист ФНРЈ”, бр. 61/46 и 74/46);

12) Закон о одузимању ратне добити стечене за време непријатељске окупације („Службени лист ДФЈ”, број 36/45);

13) Закон о потврди и изменама и допунама Закона о одузимању ратне добити стечене за време непријатељске окупације („Службени лист ФНРЈ”, број 52/46);

14) Закон о држављанству Демократске Федеративне Југославије („Службени лист ДФЈ”, број 64/45);

15) Закон о држављанству Федеративне Народне Републике Југославије („Службени лист ФНРЈ”, бр. 54/46 и 105/48);

16) Закон о одузимању држављанства официрима и подофицирима бивше југословенске војске, који неће да се врате у отаџбину и припадницима

војних формација који су служили окупатору и одбегли у иностранство („Службени лист ДФЈ”, број 64/45 и „Службени лист ФНРЈ”, број 86/46);

17) Закон о кривичним делима против народа и државе („Службени лист ДФЈ”, број 66/45 и „Службени лист ФНРЈ”, бр. 59/46, 106/47 и 110/47);

18) Закон о сузбијању недопуштене трговине, недопуштене шпекулације и привредне саботаже („Службени лист ФНРЈ”, бр. 56/46 и 74/46);

19) Закон о прелазу у државну својину непријатељске имовине и о секвестрацији над имовином одсутних лица („Службени лист ФНРЈ”, бр. 63/46 и 74/46);

20) Закон о поступању са имовином коју су власници морали напустити у току окупације и имовином која им је одузета од стране окупатора и његових помагача („Службени лист ДФЈ”, број 36/45);

21) Закон о потврди и изменама и допунама Закона о поступању са имовином коју су сопственици морали напустити у току окупације и имовином која им је одузета од стране окупатора и његових помагача („Службени лист ФНРЈ”, број 64/46);

22) Закон о заштити општенародне имовине и имовине под управом државе („Службени лист ФНРЈ”, број 86/46);

23) Закон о национализацији приватних привредних предузећа („Службени лист ФНРЈ”, бр. 98/46 и 35/48);

24) Уредба о арондацији државних пољопривредних добара општедржавног значаја („Службени лист ФНРЈ”, број 99/46);

25) Одлука Националног комитета ослобођења Југославије о привременој забрани враћања колониста у њихова ранија места живљења („Службени лист ДФЈ”, број 13/45);

26) Закон о поступању са напуштеном земљом колониста у Аутономној Косовско–Метохијској области („Службени лист НРС”, број 9/47);

27) Закон о ревизији додељивања земље колонистима и аграрним интересентима у Аутономној Косовско–Метохијској области („Службени лист ФНРЈ”, број 89/46);

28) Закон о ликвидацији аграрне реформе вршене до 6. априла 1941. године на великим поседима у Аутономној Покрајини Војводини (~~„Службени лист ФНРЈ”, број 9/47~~ „СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК НРС”, БР. 9/47 И 58/54);

29) Основни закон о експропријацији („Службени лист ФНРЈ”, бр. 28/47, 12/57 и 53/62 и „Службени лист СФРЈ”, бр. 13/65, 5/68, 7/68 и 11/68);

30) Основни закон о поступању са експроприсаним и конфискованим шумским поседима („Службени лист ФНРЈ”, број 61/46);

31) Кривични законик („Службени лист ФНРЈ”, број 13/51);

32) Закон о извршењу казни, мера безбедности и васпитно-поправних мера („Службени лист ФНРЈ”, број 47/51);

33) Уредба о имовинским односима и реорганизацији сељачких радних задруга („Службени лист ФНРЈ”, број 14/53);

34) Закон о национализацији најамних зграда и грађевинског земљишта („Службени лист ФНРЈ”, број 52/58);

35) Закон о искоришћавању пољопривредног земљишта („Службени лист ФНРЈ”, бр. 43/59 и 53/62 и „Службени лист СФРЈ”, бр. 10/65, 25/65 - пречишћен текст, 12/67 и 14/70) - ако корисници права нису добили одговарајуће друго земљиште;

36) Закон о одређивању грађевинског земљишта у градовима и насељима градског карактера („Службени лист СФРЈ”, бр. 5/68 и 20/69);

37) Закон о откупу приватних апотека („Службени лист ФНРЈ”, број 50/49);

38) Закон о потврди и изменама и допунама Закона о уређењу и деловању кредитног система („Службени лист ФНРЈ”, број 68/46);

39) Уредба о ревизији дозвола за рад и ликвидацији приватних кредитних предузећа („Службени лист ФНРЈ”, број 51/46);

40) Правилник о поступку ликвидације приватних кредитних предузећа („Службени лист ФНРЈ”, број 57/46);

41) Указ Председништва Президијума Народне скупштине Федеративне Народне Републике Југославије У. бр. 392 од 8. марта 1947. године („Службени лист ФНРЈ”, број 64/47).

Члан 3.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

1) под „имовином” се подразумевају одузете покретне и непокретне ствари, као и одузета предузећа;

2) под „подржављеном имовином” подразумева се имовина која је на основу прописа из члана 2. овог закона одузета и пренесена у општенародну, државну, друштвену или задружну својину;

2А) ПОД „ОДУЗЕТИМ ПРЕДУЗЕЋЕМ” ПОДРАЗУМЕВА СЕ ОРТАЧКО ДРУШТВО, КОМАНДИТНО ДРУШТВО, ДРУШТВО СА ОГРАНИЧЕНОМ ОДГОВОРНОШЋУ, АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО И ДРУГИ ОДГОВАРАЈУЋИ ОБЛИК ОРГАНИЗОВАЊА ПРИВРЕДНЕ ДЕЛАТНОСТИ У СВОЈИНИ ФИЗИЧКОГ ЛИЦА, КОЈЕ ЈЕ ПО ВАЖЕЋИМ ПРОПИСИМА У ВРЕМЕ ОДУЗИМАЊА БИЛО У ОБАВЕЗИ ДА САЧИЊАВА ЗАВРШНИ РАЧУН СА БИЛАНСОМ АКТИВЕ И ПАСИВЕ, А КОЈЕ ЈЕ ОДУЗЕТО ПО ПРОПИСИМА ИЗ ЧЛАНА 2. ОВОГ ЗАКОНА.

3) под „актом о подржављењу” подразумева се правни акт који је имао непосредно дејство, као што је пресуда, одлука, решење и други правни акт државног, односно другог надлежног органа, којим је извршено подржављење имовине;

4) под појмом „Агенција” подразумева се Агенција за реституцију која је основана чланом 51. овог закона;

5) под појмом „захтев за враћање одузете имовине, односно обештећење” (у даљем тексту: захтев) подразумева се захтев који, на основу расписаног јавног позива, лице овлашћено овим законом подноси Агенцији;

6) под појмом „право на враћање имовине или обештећење” подразумева се право које надлежни орган, у складу са овим законом, утврђује подносиоцу захтева;

7) под појмом „предмет обештећења” подразумева се одузета имовина наведена у захтеву, а за коју је надлежни орган, у складу са условима прописаним овим законом, утврдио право на обештећење;

8) под појмом „основица обештећења” подразумева се укупна вредност предмета обештећења утврђена од стране надлежног органа, у складу са овим законом;

9) под појмом „обештећење” подразумева се износ средстава утврђен у складу са овим законом, који ће на основу решења о обештећењу, у форми државних обвезница ~~и новца~~, добити корисник обештећења;

10) под појмом „бивши власник” подразумева се физичко или правно лице које је било власник одузете имовине у моменту подржављења;

11) под појмом „подносилац захтева” подразумева се лице које је Агенцији поднело захтев, на основу расписаног јавног позива од стране Агенције;

12) под „корисником враћене имовине или обештећења” (у даљем тексту: корисник) подразумева се лице коме се враћа имовина, односно утврђује право на обештећење, у складу са овим законом;

~~13) под појмом „неизграђено грађевинско земљиште” подразумева се земљиште на коме нису изграђени објекти, на коме су изграђени објекти еунротно закону и земљиште на коме су изграђени само објекти привременог карактера;~~

~~14) појмови: објекат, грађење, реконструкција, доградња, адаптација и санација, и други грађевински појмови тумаче се и примењују у складу са прописима који уређују изградњу објеката.~~

ПОЈМОВИ: ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ И ВРСТЕ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА (ИЗГРАЂЕНО, НЕИЗГРАЂЕНО И ДР.) ОБЈЕКАТ, ЗГРАДА, ЕКОНОМСКИ ОБЈЕКАТ, ГРАЂЕЊЕ, РЕКОНСТРУКЦИЈА, ДОГРАДЊА, АДАПТАЦИЈА И САНАЦИЈА, И ДРУГИ ГРАЂЕВИНСКИ ПОЈМОВИ ТУМАЧЕ СЕ И ПРИМЕЊУЈУ У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА КОЈИ УРЕЂУЈУ ПЛАНИРАЊЕ, ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКАТА И ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ.

Члан 4.

Имовина се враћа у натуралном облику или се даје обештећење у виду државних обвезница Републике Србије ~~и у новцу~~, у складу са овим законом.

Члан 5.

Право на враћање имовине или обештећење има:

1) домаће физичко лице које је бивши власник одузете имовине, а у случају његове смрти или проглашења умрлим - његови законски наследници, утврђени у складу са прописима који уређују наслеђивање у Републици Србији и са одредбама овог закона;

2) задужбина којој је одузета имовина, односно њен правни следбеник;

3) бивши власник који је своју некадашњу имовину која је одузета вратио у својину на основу теретног правног посла;

4) физичко лице које је закључило уговор о купопродаји са државним органом у периоду од 1945. до 1958. године ако се у судском поступку утврди да је оштећено висином купопродајне цене има право искључиво на обештећење, у складу са овим законом, умањено за висину исплаћене купопродајне цене;

5) физичко лице - страни држављанин, а у случају његове смрти или проглашења умрлим, његови законски наследници, под условом ПОСТОЈАЊА ЗАКОНСКОГ ИЛИ ДИПЛОМАТСКОГ реципроцитета.

Претпоставља се да постоји реципроцитет са државом која није уређивала враћање имовине ако домаћи држављанин може да стекне право својине и наследи непокретности у тој држави.

Право на враћање имовине или обештећење нема:

1) физичко лице - страни држављанин, односно његови законски наследници, за које је обавезу обештећења преузела страна држава по основу међународног уговора;

2) физичко лице - страни држављанин, односно његови законски наследници, који су и без постојања међународног уговора, обештећени или им је право на враћање имовине признато правом стране државе;

3) лице које је било припадник окупационих снага које су деловале на територији Републике Србије, за време Другог светског рата, као ни његови наследници.

Отклањање последица одузимања имовине жртвама Холокауста и другим жртвама фашизма на територији Републике Србије, које немају живих законских наследника, уредиће се посебним законом.

Постојање реципроцитета са страном државом и међународног уговора, у смислу овог члана, утврђује Агенција по службеној дужности.

Члан 9.

Обвезник враћања подржављене имовине у натуралном облику (у даљем тексту: обвезник) је Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, јавно предузеће, привредно друштво или друго правно лице чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, привредно друштво са већинским друштвеним капиталом и задруга, укључујући и привредна друштва и задруге у поступку стечаја и ликвидације, а који је, на дан ступања на снагу овог закона, власник, држалац или носилац права коришћења, односно располагања на подржављеној имовини – у односу на право које му припада.

У случају из члана 23. став 4. овог закона обвезник је носилац права коришћења на грађевинском земљишту ~~из тог става~~ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ О ПЛАНИРАЊУ И ИЗГРАДЊИ И ПОСЕБНИМ ЗАКОНОМ.

Обвезник обештећења у виду државних обвезница ~~и у новцу~~ је Република Србија.

Члан 15.

Овим законом враћају се непокретне и покретне ствари у јавној својини Републике Србије, аутономне покрајине односно јединице локалне самоуправе, у државној, друштвеној и задружној својини, осим ствари у својини задругара и друштвеној и задружној својини које је ималац стекао уз накнаду.

Предмет враћања су подржављене непокретности: грађевинско земљиште, пољопривредно земљиште, шуме и шумско земљиште, стамбене и пословне зграде, станови и пословне просторије и други објекти који постоје на дан ступања на снагу овог закона.

Предмет враћања су подржављене покретне ствари уписане у јавни регистар, као и друге покретне ствари које према прописима о културним добрима представљају културна добра и културна добра од великог и изузетног значаја, а која постоје на дан ступања на снагу овог закона.

УКОЛИКО СЕ ВРАЋА ДЕО ИМОВИНЕ, ВРАЋА СЕ У СУСВОЈИНУ.

Члан 18.

Не враћа се право својине на непокретностима које на дан ступања на снагу овог закона имају следећу намену, односно статус:

1) непокретности које су по Уставу и закону искључиво у јавној својини;

2) службене зграде и пословне просторије које служе за обављање законом утврђене надлежности државних органа, органа аутономне покрајине, органа јединице локалне самоуправе и органа месне самоуправе;

3) непокретности које служе за обављање делатности установа из области здравства, васпитања и образовања, културе и науке или других установа, као јавних служби, основаних од стране носилаца јавне својине, а чијим би враћањем био битно ометен рад и функционисање тих служби;

4) непокретности које су неодвојиви саставни део мрежа, објеката, уређаја или других средстава која служе за обављање претежне делатности јавних предузећа, друштава капитала основаних од стране носилаца јавне својине, као и њихових зависних друштава, из области енергетике, телекомуникација, саобраћаја, водопривреде и комуналних делатности;

5) непокретности чије би враћање битно нарушило економску, односно технолошку одрживост и функционалност у обављању претежне делатности субјекта приватизације који није приватизован, као и субјекта који се продаје у поступку стечаја као правно лице а у чијој се ~~имовини~~ СВОЈИНИ налазе;

6) непокретности које су намењене за репрезентативне потребе Народне скупштине, председника Републике и Владе;

~~7) непокретности у власништву Републике Србије намењене за смештај страних дипломатско-конзуларних представништва, војних и трговинских представништва и представника при дипломатско-конзуларним представништвима;~~

8) Дворски комплекс на Дедињу, чији се статус уређује посебним законом, као и друга непокретна културна добра од изузетног значаја у државној својини;

9) непокретна имовина која је продата, односно стечена у поступку приватизације као ~~имовина или капитал~~ СВОЈИНА субјекта приватизације, у складу са законом којим се уређује приватизација;

10) непокретности које су продате у поступку стечаја над предузећима у већинској друштвеној, односно државној својини, као и непокретности које представљају ~~имовину~~ СВОЈИНУ стечајних дужника у већинској друштвеној, односно државној својини која су као правна лица продати у поступку стечаја;

11) у другим случајевима утврђеним овим законом.

Не враћају се подржављена предузећа.

Члан 20.

Закупац непокретности која је предмет враћања има право да користи непокретност за обављање своје делатности, али не дуже од три године од ~~извршењу~~ КОНАЧНОСТИ решења о враћању имовине, с тим што се бивши власник и обвезник могу и друкчије споразумети.

Изузетно, за вишегодишње засаде и винограде, закупца пољопривредног земљишта или лице које, до доношења решења о враћању имовине бившем власнику, а најкасније у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона, закључи уговор о закупу пољопривредног земљишта на основу права пречег закупа, има право да користи пољопривредно земљиште до 20 година за вишегодишње засаде, односно до 40 година за винограде.

ИЗУЗЕТНО, ЗА НЕПОКРЕТНОСТИ НАМЕЊЕНЕ ЗА СМЕШТАЈ СТРАНИХ ДИПЛОМАТСКО-КОНЗУЛАРНИХ ПРЕДСТАВНИШТВА, ВОЈНИХ И ТРГОВИНСКИХ ПРЕДСТАВНИШТВА И ПРЕДСТАВНИКА ПРИ ДИПЛОМАТСКО-КОНЗУЛАРНИМ ПРЕДСТАВНИШТВИМА НАСТАВЉА

СЕ ЗАКУП СА НОВИМ ВЛАСНИЦИМА ДО ДЕСЕТ ГОДИНА, С ТИМ ШТО СЕ БИВШИ ВЛАСНИК И ЗАКУПАЦ МОГУ И ДРУКЧИЈЕ СПОРАЗУМЕТИ.

У року из ст. 1. и 2. ДО 3. овог члана бивши власник који је ступио на место закуподавца, има право на закупнину, али не може једнострано мењати висину закупнине и друге одредбе затеченог уговора о закупу.

Уговор о закупу закључен са намером да се осујети остварење права бившег власника не производи правно дејство.

Члан 22.

~~Предмет враћања, у смислу овог закона, јесте грађевинско земљиште у јавној својини Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, као и грађевинско земљиште у државној, друштвеној односно задружној својини.~~

~~Не враћа се изграђено грађевинско земљиште, ако овим законом за поједине случајеве није друкчије одређено.~~

~~Не враћа се грађевинско земљиште на коме се, у складу са овим законом, налазе јавне површине, или је планским документом, важећим на дан ступања на снагу овог закона, предвиђена изградња објеката јавне намене, у складу са законом којим се уређује просторно планирање, изградња и грађевинско земљиште, као ни грађевинско земљиште на коме су изграђени објекти који нису предмет враћања у природном облику у складу са чланом 18. овог закона, као ни неизграђено грађевинско земљиште за које у складу са законом којим се уређује просторно планирање, изградња и грађевинско земљиште постоји правноснажно решење о локацијској дозволи у време ступања на снагу овог закона.~~

~~Не враћа се неизграђено грађевинско земљиште на коме је планским документом важећим на дан ступања на снагу овог закона предвиђена изградња објекта у функцији реализације пројекта економског развоја, објекта који је намењен за социјално становање, у складу са законом којим се уређује социјално становање и станова у складу са Уредбом о мерама подршке грађевинској индустрији кроз субвенционисање камате по кредитима за финансирање стамбене изградње у 2010. години ("Службени гласник РС", број 4/10), када је инвеститор изградње тих станова Република Србија, у складу са Уредбом о условима и начину под којима локална самоуправа може да отуђи или да у закуп грађевинско земљиште по цени, мањој од тржишне цене, односно закупнине или без накнаде („Службени гласник РС”, бр. 13/10 и 54/11), под условом да у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона власници тог земљишта доставе Влади понис катастарских парцела тог грађевинског земљишта и Влада својим актом у року од 60 дана од дана достављања захтева изврши верификацију катастарских парцела за ове намене.~~

~~Не враћа се грађевинско земљиште на коме је изграђен објекат сталног карактера у складу са законом, а на том земљишту није извршена конверзија права коришћења у право својине у складу са чланом 101. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 — исправка, 64/10 — УС и 24/11 — у даљем тексту: Закон о планирању и изградњи).~~

~~Не враћа се грађевинско земљиште на коме је изграђен објекат без грађевинске дозволе, које у поступку легализације буде одређено као земљиште за редовну употребу објекта, у складу са законом којим се уређује просторно планирање, изградња и грађевинско земљиште.~~

~~У случају из става 5. овог члана Агенција ће прекинути поступак до правноснажног окончања поступка легализације.~~

ПРЕДМЕТ ВРАЋАЊА, У СМISЛУ ОВОГ ЗАКОНА, ЈЕСТЕ ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ У ЈАВНОЈ СВОЈИНИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ИЛИ ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ, КАО И ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ У ДРЖАВНОЈ, ДРУШТВЕНОЈ ОДНОСНО ЗАДРУЖНОЈ СВОЈИНИ.

НЕ ВРАЋА СЕ ИЗГРАЂЕНО ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ, АКО ОВИМ ЗАКОНОМ ЗА ПОЈЕДИНЕ СЛУЧАЈЕВЕ НИЈЕ ДРУКЧИЈЕ ОДРЕЂЕНО.

ИЗУЗЕТНО ОД СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА МОЖЕ СЕ ВРАТИТИ ДЕО ИЗГРАЂЕНОГ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА, ОСИМ ДЕЛА ИСПОД ОБЈЕКТА И ДЕЛА КОЈИ СЛУЖИ ЗА РЕДОВНУ УПОТРЕБУ ТОГ ОБЈЕКТА, УКОЛИКО СЕ НА ПРЕОСТАЛОМ ДЕЛУ КАТАСТАРСКЕ ПАРЦЕЛЕ МОГУ ФОРМИРАТИ ЈЕДНА ИЛИ ВИШЕ ГРАЂЕВИНСКИХ ПАРЦЕЛА, А СВЕ У СМISЛУ ПРОПИСА КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ, ИЗГРАДЊА И ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ.

НЕ ВРАЋА СЕ ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ НА КОМЕ СЕ, У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ, НАЛАЗЕ ЈАВНЕ ПОВРШИНЕ, ИЛИ ЈЕ ПЛАНСКИМ ДОКУМЕНТОМ, ВАЖЕЋИМ НА ДАН СТУПАЊА НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА, ПРЕДВИЂЕНА ИЗГРАДЊА ОБЈЕКТА ЈАВНЕ НАМЕНЕ, У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА КОЈИ УРЕЂУЈУ ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ, ИЗГРАДЊУ И ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ, КАО НИ ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ НА КОМЕ СУ ИЗГРАЂЕНИ ОБЈЕКТИ КОЈИ НИСУ ПРЕДМЕТ ВРАЋАЊА У НАТУРАЛНОМ ОБЛИКУ У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 18. ОВОГ ЗАКОНА, КАО НИ НЕИЗГРАЂЕНО ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ ЗА КОЈЕ У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА КОЈИ УРЕЂУЈУ ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ, ИЗГРАДЊУ И ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ ПОСТОЈИ ПРАВНОСНАЖНО РЕШЕЊЕ О ЛОКАЦИЈСКОЈ ДОЗВОЛИ У ВРЕМЕ СТУПАЊА НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА.

НЕ ВРАЋА СЕ НЕИЗГРАЂЕНО ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ НА КОМЕ ЈЕ ПЛАНСКИМ ДОКУМЕНТОМ ВАЖЕЋИМ НА ДАН СТУПАЊА НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА ПРЕДВИЂЕНА ИЗГРАДЊА ОБЈЕКТА У ФУНКЦИЈИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОЈЕКТА ЕКОНОМСКОГ РАЗВОЈА, ОБЈЕКТА КОЈИ ЈЕ НАМЕЊЕН ЗА СОЦИЈАЛНО СТАНОВАЊЕ, У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА КОЈИ УРЕЂУЈУ СОЦИЈАЛНО СТАНОВАЊЕ И СТАНОВЕ У СКЛАДУ СА УРЕДБОМ О МЕРАМА ПОДРШКЕ ГРАЂЕВИНСКОЈ ИНДУСТРИЈИ КРОЗ СУБВЕНЦИОНИСАЊЕ КАМАТЕ ПО КРЕДИТИМА ЗА ФИНАНСИРАЊЕ СТАМБЕНЕ ИЗГРАДЊЕ У 2010. ГОДИНИ („СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС”, БРОЈ 4/10), КАДА ЈЕ ИНВЕСТИТОР ИЗГРАДЊЕ ТИХ СТАНОВА РЕПУБЛИКА СРБИЈА, У СКЛАДУ СА УРЕДБОМ О УСЛОВИМА И НАЧИНУ ПОД КОЈИМА ЛОКАЛНА САМОУПРАВА МОЖЕ ДА ОТУЂИ ИЛИ ДА У ЗАКУП ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ ПО ЦЕНИ, МАЊОЈ ОД ТРЖИШНЕ ЦЕНЕ, ОДНОСНО ЗАКУПНИНЕ ИЛИ БЕЗ НАКНАДЕ („СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС”, БР. 13/10 И 54/11), ПОД УСЛОВОМ ДА У РОКУ ОД 60 ДАНА ОД ДАНА СТУПАЊА НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА ОБВЕЗНИК ВРАЋАЊА ТОГ ЗЕМЉИШТА ДОСТАВИ ВЛАДИ ПОПИС КАТАСТАРСКИХ ПАРЦЕЛА ТОГ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА И ВЛАДА СВОЈИМ АКТОМ У РОКУ ОД 60 ДАНА ОД ДАНА ДОСТАВЉАЊА ЗАХТЕВА ИЗВРШИ ВЕРИФИКАЦИЈУ КАТАСТАРСКИХ ПАРЦЕЛА ЗА ОВЕ НАМЕНЕ.

ИЗУЗЕТНО ОД СТАВА 5. ОВОГ ЧЛАНА, ВРАЋА СЕ НЕИЗГРАЂЕНО ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ У СЛУЧАЈУ КАДА ЈЕ НАКОН СТУПАЊА НА СНАГУ ЗАКОНА ИЗМЕНОМ ПЛАНСКОГ АКТА БРИСАНА НАМЕНА ЗЕМЉИШТА ИЗ СТАВА 5. ОВОГ ЧЛАНА.

НЕ ВРАЋА СЕ ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ НА КОМЕ ЈЕ ИЗГРАЂЕН ОБЈЕКАТ СТАЛНОГ КАРАКТЕРА У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ, А НА ТОМ ЗЕМЉИШТУ НИЈЕ ИЗВРШЕНО ПРЕТВАРАЊЕ ПРАВА КОРИШЋЕЊА У ПРАВО СВОЈИНЕ У СКЛАДУ ЗАКОНОМ О ПЛАНИРАЊУ И ИЗГРАДЊИ И ПОСЕБНИМ ЗАКОНОМ.

НЕ ВРАЋА СЕ ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ НА КОМЕ ЈЕ ИЗГРАЂЕН ОБЈЕКАТ БЕЗ ГРАЂЕВИНСКЕ ДОЗВОЛЕ, КОЈЕ У ПОСТУПКУ ЛЕГАЛИЗАЦИЈЕ БУДЕ ОДРЕЂЕНО КАО ЗЕМЉИШТЕ ЗА РЕДОВНУ УПОТРЕБУ ОБЈЕКТА, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ, ИЗГРАДЊА И ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ.

У СЛУЧАЈУ ИЗ СТАВА 8. ОВОГ ЧЛАНА АГЕНЦИЈА ЋЕ ПРЕКИНУТИ ПОСТУПАК ДО ПРАВНОСНАЖНОГ ОКОНЧАЊА ПОСТУПКА ЛЕГАЛИЗАЦИЈЕ.

Члан 23.

~~Бившем власнику на неизграђеном грађевинском земљишту у јавној евојини, на коме је као власник или корисник уписана Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, грађевинско земљиште се враћа у складу са одредбама овог закона.~~

~~Власник објекта или власник на посебном физичком делу зграде, без обзира на време изградње објекта, који је у време подржављења био власник на грађевинском земљишту на коме је тај објекат изграђен, остварује право евојине, односно суевојине на том грађевинском земљишту, ако то право не оствари по основу конверзије у складу са чланом 101. Закона о планирању и изградњи.~~

~~Бившем власнику који је носилац права коришћења на неизграђеном грађевинском земљишту у државној евојини, грађевинско земљиште се враћа уколико право евојине не оствари конверзијом права коришћења у право евојине у складу са чланом 101а Закона о планирању и изградњи.~~

~~Изузетно од члана 18. став 1. тачка 9) овог закона, бившем власнику вратиће се право евојине и право коришћења на неизграђеном грађевинском земљишту, ако лице из члана 103. Закона о планирању и изградњи није поднело или не поднесе захтев за конверзију у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона и ако се не изврши конверзија права коришћења у право евојине уз накнаду у року од две године од дана подношења тог захтева, а све под условом да је купац у уговору о продаји капитала закљученом у поступку приватизације прихватио враћање имовине.~~

~~Бивши власник нема право на враћање неизграђеног грађевинског земљишта на коме је као носилац права коришћења уписано лице из члана 104. став 1. Закона о планирању и изградњи, до окончања поступка конверзије уз накнаду, у складу са тим законом и подзаконским актом из члана 108. став 1. тог закона и ако се конверзија права коришћења у право евојине изврши у року од две године од дана подношења захтева за конверзију. Бивши власник нема право на враћање неизграђеног грађевинског земљишта датог у дугорочни закуп, од 13. маја 2003. године до дана ступања на снагу овог закона, у складу са законом којим се уређује просторно планирање, изградња и грађевинско~~

~~земљиште, осим у случају раскида уговора, под условом да је бивши власник захтев поднео у складу са одредбама овог закона.~~

~~Бившем власнику вратиће се право својине и право коришћења на неизграђеном грађевинском земљишту за које одређено лице – носилац права коришћења има право на конверзију у складу са прописима о планирању и изградњи, а право коришћења му је престало на његов захтев сагласно тим прописима.~~

~~Ако из неког разлога предвиђеног законом или уговором, уговор о дугорочном закупу из става 5. овог члана буде раскинут, закуподавац је дужан да одмах, а најкасније у року од осам дана од дана раскида уговора, обавести Агенцију о овој чињеници, у циљу окончања поступка по захтеву бившег власника, ако је исти поднет у складу са одредбама овог закона.~~

~~Бивши власник, који је пренео право коришћења на неизграђеном грађевинском земљишту на треће лице, нема право на враћање ни на обештећење у складу са овим законом.~~

БИВШЕМ ВЛАСНИКУ НА НЕИЗГРАЂЕНОМ ГРАЂЕВИНСКОМ ЗЕМЉИШТУ У ЈАВНОЈ СВОЈИНИ, НА КОМЕ ЈЕ КАО ВЛАСНИК ИЛИ КОРИСНИК УПИСАНА РЕПУБЛИКА СРБИЈА, АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ИЛИ ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ, ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ СЕ ВРАЋА У СКЛАДУ СА ОДРЕДБАМА ОВОГ ЗАКОНА.

ВЛАСНИК ОБЈЕКТА ИЛИ ВЛАСНИК НА ПОСЕБНОМ ФИЗИЧКОМ ДЕЛУ ЗГРАДЕ, БЕЗ ОБЗИРА НА ВРЕМЕ ИЗГРАДЊЕ ОБЈЕКТА, КОЈИ ЈЕ У ВРЕМЕ ПОДРЖАВЉЕЊА БИО ВЛАСНИК НА ГРАЂЕВИНСКОМ ЗЕМЉИШТУ НА КОМЕ ЈЕ ТАЈ ОБЈЕКАТ ИЗГРАЂЕН, ОСТВАРУЈЕ ПРАВО СВОЈИНЕ, ОДНОСНО СУСВОЈИНЕ НА ТОМ ГРАЂЕВИНСКОМ ЗЕМЉИШТУ, АКО ТО ПРАВО НЕ ОСТВАРИ ПО ОСНОВУ ПРЕТВАРАЊА ПРАВА КОРИШЋЕЊА У ПРАВО СВОЈИНЕ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ О ПЛАНИРАЊУ И ИЗГРАДЊИ И ПОСЕБНИМ ЗАКОНОМ.

БИВШЕМ ВЛАСНИКУ КОЈИ ЈЕ НОСИЛАЦ ПРАВА КОРИШЋЕЊА НА НЕИЗГРАЂЕНОМ ГРАЂЕВИНСКОМ ЗЕМЉИШТУ У ДРЖАВНОЈ СВОЈИНИ, ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ СЕ ВРАЋА УКОЛИКО ПРАВО СВОЈИНЕ НЕ ОСТВАРИ ОСТВАРИ ПО ОСНОВУ ПРЕТВАРАЊА ПРАВА КОРИШЋЕЊА У ПРАВО СВОЈИНЕ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ О ПЛАНИРАЊУ И ИЗГРАДЊИ И ПОСЕБНИМ ЗАКОНОМ.

ИЗУЗЕТНО ОД ЧЛАНА 18. СТАВ 1. ТАЧКА 9) ОВОГ ЗАКОНА, БИВШЕМ ВЛАСНИКУ ВРАТИЋЕ СЕ ПРАВО СВОЈИНЕ И ПРАВО КОРИШЋЕЊА НА НЕИЗГРАЂЕНОМ ГРАЂЕВИНСКОМ ЗЕМЉИШТУ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ О ПЛАНИРАЊУ И ИЗГРАДЊИ И ПОСЕБНИМ ЗАКОНОМ.

БИВШИ ВЛАСНИК НЕМА ПРАВО НА ВРАЋАЊЕ НЕИЗГРАЂЕНОГ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА ДАТОГ У ДУГОРОЧНИ ЗАКУП, ОД 13. МАЈА 2003. ГОДИНЕ ДО ДАНА СТУПАЊА НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ, ИЗГРАДЊА И ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ, ОСИМ У СЛУЧАЈУ РАСКИДА УГОВОРА, ПОД УСЛОВОМ ДА ЈЕ БИВШИ ВЛАСНИК ЗАХТЕВ ПОДНЕО У СКЛАДУ СА ОДРЕДБАМА ОВОГ ЗАКОНА.

БИВШЕМ ВЛАСНИКУ ВРАТИЋЕ СЕ ПРАВО СВОЈИНЕ И ПРАВО КОРИШЋЕЊА НА НЕИЗГРАЂЕНОМ ГРАЂЕВИНСКОМ ЗЕМЉИШТУ ЗА КОЈЕ ОДРЕЂЕНО ЛИЦЕ – НОСИЛАЦ ПРАВА КОРИШЋЕЊА ИМА ПРАВО НА КОНВЕРЗИЈУ У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА О ПЛАНИРАЊУ И

ИЗГРАДЊИ, А ПРАВО КОРИШЋЕЊА МУ ЈЕ ПРЕСТАЛО НА ЊЕГОВ ЗАХТЕВ САГЛАСНО ТИМ ПРОПИСИМА.

АКО ИЗ НЕКОГ РАЗЛОГА ПРЕДВИЂЕНОГ ЗАКОНОМ ИЛИ УГОВОРМ, УГОВОР О ДУГОРОЧНОМ ЗАКУПУ ИЗ СТАВА 5. ОВОГ ЧЛАНА БУДЕ РАСКИНУТ, ЗАКУПОДАВАЦ ЈЕ ДУЖАН ДА ОДМАХ, А НАЈКАСНИЈЕ У РОКУ ОД ОСАМ ДАНА ОД ДАНА РАСКИДА УГОВОРА, ОБАВЕСТИ АГЕНЦИЈУ О ОВОЈ ЧИЊЕНИЦИ, У ЦИЉУ ОКОНЧАЊА ПОСТУПКА ПО ЗАХТЕВУ БИВШЕГ ВЛАСНИКА, АКО ЈЕ ИСТИ ПОДНЕТ У СКЛАДУ СА ОДРЕДБАМА ОВОГ ЗАКОНА.

БИВШИ ВЛАСНИК, КОЈИ ЈЕ ПРЕНЕО ПРАВО КОРИШЋЕЊА НА НЕИЗГРАЂЕНОМ ГРАЂЕВИНСКОМ ЗЕМЉИШТУ НА ТРЕЋЕ ЛИЦЕ, НЕМА ПРАВО НА ВРАЋАЊЕ НИ НА ОБЕШТЕЋЕЊЕ У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ.

Члан 24.

Бившем власнику враћа се право својине на пољопривредном и шумском земљишту и шумама, одузетим применом прописа из члана 2. овог закона.

~~Уколико је одузето пољопривредно, односно шумско земљиште било предмет комасације, односно арондације након одузимања, бивши власник има право на враћање земљишта које је добијено из комасационе масе за то земљиште.~~

УКОЛИКО ЈЕ ОДУЗЕТО ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ БИЛО ПРЕДМЕТ КОМАСАЦИЈЕ, ОДНОСНО АРОНДАЦИЈЕ БИВШИМ ВЛАСНИЦИМА ВРАТИЋЕ СЕ КОМАСИРАНО, ОДНОСНО АРОНДИРАНО ЗЕМЉИШТЕ НА ПОДРУЧЈУ КАТАСТАРСКЕ ОПШТИНЕ НА КОЈОЈ ЈЕ СПРОВЕДЕНА КОМАСАЦИЈА, ОДНОСНО АРОНДАЦИЈА, ОДНОСНО НА КОМАСИРАНОМ ПОДРУЧЈУ СУСЕДНЕ КАТАСТАРСКЕ ОПШТИНЕ У КОЈОЈ ИМА ЗЕМЉИШТА ЗА ВРАЋАЊЕ У НАТУРИ.

НА ВРАЋАЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНОГ ЗЕМЉИШТА КОЈЕ ЈЕ БИЛО ПРЕДМЕТ КОМАСАЦИЈЕ, ОДНОСНО АРОНДАЦИЈЕ, У СМISЛУ ОВОГ ЧЛАНА, СХОДНО ЋЕ СЕ ПРИМЕЊИВАТИ КРИТЕРИЈУМИ УТВРЂЕНИ ТАЧКОМ 1. (РАЧУНАЊЕ ОБРАЧУНСКОГ ФАКТОРА „Ф” ЗА ПРЕЛАЗАК СА ЈЕДНЕ НА ДРУГУ КАТАСТАРСКУ КЛАСУ КОД ВРАЋАЊА ЗЕМЉИШТА) И ТАЧКОМ 3. (СВОЂЕЊЕ ПОВРШИНА ПАРЦЕЛА РАЗЛИЧИТИХ КАТАСТАРСКИХ КЛАСА НА ПОВРШИНУ ПРВЕ КАТАСТАРСКЕ КЛАСЕ ЊИВА СА РЕКАПИТУЛАЦИЈОМ СТАЊА У ИСКАЗУ ИДЕНТИФИКАЦИЈЕ) У ОКВИРУ ГЛАВЕ II (ОБРАДА ПОДАТАКА И РАЧУНАЊЕ ЕЛЕМЕНАТА ЗА ПРЕНОС ВРАЂЕНИХ ПАРЦЕЛА НА ТЕРЕН) ТЕХНИЧКОГ УПУТСТВА ЗА ИЗВОЂЕЊЕ ГЕОДЕТСКО-ТЕХНИЧКИХ РАДОВА У ПОСТУПКУ ВРАЋАЊА ЗЕМЉИШТА КОЈЕ ЈЕ САСТАВНИ ДЕО УРЕДБЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА О НАЧИНУ И УСЛОВИМА ПРИЗНАВАЊА ПРАВА И ВРАЋАЊУ ЗЕМЉИШТА КОЈЕ ЈЕ ПРЕШЛО У ДРУШТВЕНУ СВОЈИНУ ПО ОСНОВУ ПОЉОПРИВРЕДНОГ ЗЕМЉИШНОГ ФОНДА И КОНФИСКАЦИЈОМ ЗБОГ ОБАВЕЗНОГ ОТКУПА ПОЉОПРИВРЕДНИХ ПРОИЗВОДА („СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС” БР. 41/91, 44/91, 4/92, 8/97 И 103/03), АКО НИСУ У СУПРОТНОСТИ СА ОДРЕДБАМА ОВОГ ЗАКОНА.

Члан 25.

~~Не враћа се право својине на пољопривредном и шумском земљишту ако је, на дан ступања на снагу овог закона:~~

1) на катастарској парцели изграђен објекат који је у функцији на дан ступања на снагу овог закона, она површина катастарске парцеле која служи за редовну употребу тог објекта, односно ако је на комплексу земљишта изграђен већи број објеката који су у функцији на дан ступања на снагу овог закона – површина земљишта која економски оправдава коришћење тих објеката;

2) неопходна нова парцелација земљишта ради обезбеђивања приступног пута за земљиште које је предмет захтева за враћање;

3) земљиште у друштвеној, односно задружној својини стечено теретним правним послом.

Ближи критеријуми за утврђивање површине земљишта које се не враћа у смислу става 1. тачка 1) овог члана, утврдиће се уредбом Владе.

НЕ ВРАЋА СЕ ПРАВО СВОЈИНЕ НА ПОЉОПРИВРЕДНОМ И ШУМСКОМ ЗЕМЉИШТУ АКО ЈЕ, НА ДАН СТУПАЊА НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА:

1) НА КАТАСТАРСКОЈ ПАРЦЕЛИ ИЗГРАЂЕНА ЗГРАДА ИЛИ ЕКОНОМСКИ ОБЈЕКАТ КОЈИ СУ У ФУНКЦИЈИ НА ДАН СТУПАЊА НА СНАГУ ОВОГ ЗАКОНА, ОНА ПОВРШИНА КАТАСТАРСКЕ ПАРЦЕЛЕ КОЈА СЛУЖИ ЗА РЕДОВНУ УПОТРЕБУ ОБЈЕКАТА;

2) ЗЕМЉИШТЕ У ДРУШТВЕНОЈ, ОДНОСНО ЗАДРУЖНОЈ СВОЈИНИ СТЕЧЕНО ТЕРЕТНИМ ПРАВНИМ ПОСЛОМ.

БЛИЖИ КРИТЕРИЈУМИ ЗА УТВРЂИВАЊЕ ПОВРШИНЕ ЗЕМЉИШТА КОЈЕ СЕ НЕ ВРАЋА У СМISЛУ СТАВА 1. ТАЧКА 1) ОВОГ ЧЛАНА, УТВРДИЋЕ СЕ АКТОМ ВЛАДЕ.

Право коришћења КОРИШЋЕЊЕ и закуп

Члан 26.

Лицу које је на дан доношења извршног решења имало право коришћења пољопривредног земљишта, то право престаје даном ~~извршноети~~ **КОНАЧНОСТИ** решења о враћању имовине бившем власнику. Лице које је имало право коришћења пољопривредног земљишта дужно је да преда државину бившем власнику по скидању усева, а најкасније до 30. октобра године у којој је решење постало извршно, а кад је решење постало извршно после овог датума - у року од осам дана од скидања првог наредног усева у следећој години.

Уколико је пољопривредно земљиште, у складу са законом којим се уређује пољопривредно земљиште, дато у закуп, остаје у државини закупца до истека уговора о закупу, ако овим законом није друкчије одређено, осим у случају да се странке друкчије не споразумеју, с тим да закупнину од дана ~~извршноети~~ **КОНАЧНОСТИ** решења о враћању земљишта купац плаћа бившем власнику.

Члан 28.

Пословни објекти и пословне просторије враћају се бившем власнику у својину и државину, изузев ако су уложени у капитал подржављеног предузећа ради стицања удела, односно акција.

Пословни објекти и пословне просторије из става 1. овог члана, дате у закуп било које врсте или сродан однос враћају се бившем власнику у својину у складу са овим законом, а по истеку три године од дана ~~извршноети~~ **КОНАЧНОСТИ** решења о враћању имовине и у државину, ако се бивши

власник и закупац другачије не споразумеју. У периоду од стицања својине до ступања у посед бившег власника, закупац ступа у правни однос са њим по уговору који је закључио са претходним власником.

Члан 30.

Обештећење се врши у виду државних обвезница Републике Србије ~~и у новцу за исплату аконтације обештећења.~~

Укупан износ обештећења из става 1. овог члана не сме да угрози макроекономску стабилност и привредни раст Републике Србије, те се за ове намене опредељује износ од две милијарде евра, увећан за збир припадајућих камата за све кориснике обештећења, обрачунатих по каматној стопи од 2% годишње, за период од ~~1. јануара 2015.~~ 15. ДЕЦЕМБРА 2017. године до рокова доспећа утврђених овим законом.

Члан 31.

Износ обештећења утврђује се у еврима, тако што се основица обештећења помножи коефицијентом који се добија када се стави у однос износ од две милијарде евра и износ укупног збира основица обештећења утврђених ~~решењима о праву на обештећење~~ У СКЛАДУ СА ЧЛ. 32. ДО 34. ОВОГ ЗАКОНА, увећаног за процену неутврђених основица из става 5. овог члана. Коефицијент се изражава са две децимале.

Ради спровођења одредаба члана 30. овог закона, Влада ће, на предлог министарства надлежног за послове финансија, утврдити коефицијент из става 1. овог члана, у року од ~~три године~~ ПЕТ ГОДИНА од дана објављивања јавног позива из члана 42. став 1. овог закона.

По одредбама овог закона може се остварити укупно обештећење по основу одузете имовине једног бившег власника, по свим основима из члана 1. овог закона, које, у општем интересу, не може прећи износ од 500.000 евра.

У случају кад један законски наследник по одредбама овог закона остварује право по основу одузете имовине од више бивших власника, обештећење том наследнику по основу свих бивших власника, у оквиру њиховог законског максимума, у општем интересу, не може прећи износ од 500.000 евра.

Ако у року од ~~три године~~ ПЕТ ГОДИНА од дана објављивања јавног позива из члана 42. став 1. овог закона, нису ~~донета сва решења о праву на обештећење~~ УТВРЂЕНЕ СВЕ ОСНОВИЦЕ ОБЕШТЕЋЕЊА САГЛАСНО ОВОМ ЗАКОНУ, неутврђене основице процениће Агенција за потребе утврђивања коефицијента из става 1. овог члана.

Члан 32.

Основица за обештећење за одузете непокретности једнака је вредности непокретности, утврђеној проценом надлежног органа, у складу са овим законом, израженој у еврима, према званичном средњем курсу Народне банке Србије на дан процене.

Надлежни орган из става 1. овог члана ће, на захтев Агенције, у поступку који одговара поступку утврђивања пореске основице пореза на пренос апсолутних права, утврдити вредност непокретности, у складу са законом.

Вредност непокретности у смислу става 1. овог члана утврђује надлежни орган према месту где се непокретност налази. Вредност непокретности утврђује се према стању на дан одузимања, а према вредности на дан процене.

~~Уколико је одузето земљиште у време одузимања било пољопривредно, а на дан процене има статус грађевинског земљишта, вредност тог земљишта проценитиће се као вредност грађевинског земљишта.~~

Вредност објеката који не постоје у време процене, утврђује се на основу вредности истих или сличних објеката, са истом или сличном наменом, на истом месту или у ближој околини, у складу са одредбама овог члана.

Ако је објекту, после одузимања, на основу повећања површине у квадратним метрима увећана вредност утврђена проценом из става 2. овог члана, извршиће се смањење њене вредности, сразмерно увећању бруто површине.

Члан 34.

~~За одузета предузећа за која је у акту о одузимању имовине наведена чиста актива, сагласно одговарајућим прописима из члана 2. овог закона, основица обештећења је вредност чисте активе, валоризоване на основу паритета динара према америчком долару на дан одузимања и паритета динара према америчком долару на дан доношења решења.~~

~~Изузетно, за предузећа за која у акту о одузимању није наведена чиста актива, основицу обештећења чини регистрован основни капитал на дан одузимања, валоризован на начин из става 1. овог члана.~~

~~За одузето предузеће које има сувласнике, вредност предмета обештећења из ст. 1. и 2. овог члана дели се на сувласнике сразмерно учешћу у власништву на том предузећу.~~

~~У случају одузимања акција, односно удела једног или више сувласника предузећа, сматра се да је, у смислу овог закона, одузет део предузећа, на се вредност предмета враћања утврђује сходном применом става 3. овог члана.~~

За одузета предузећа, основица обештећења је вредност чисте активе (укупна актива умањена за обавезе), валоризоване на основу паритета динара према америчком долару на дан одузимања и паритета динара према америчком долару на дан утврђивања основице, при чему се узима у обзир просечно повећање доларских проивођачких цена у том периоду.

ЗА ОДУЗЕТА ПРЕДУЗЕЋА, ОСНОВИЦА ОБЕШТЕЋЕЊА ЈЕ ВРЕДНОСТ ЧИСТЕ АКТИВЕ (УКУПНА АКТИВА УМАЊЕНА ЗА ОБАВЕЗЕ), ВАЛОРИЗОВАНЕ НА ОСНОВУ ПАРИТЕТА ДИНАРА ПРЕМА АМЕРИЧКОМ ДОЛАРУ НА ДАН ОДУЗИМАЊА И ПАРИТЕТА ДИНАРА ПРЕМА АМЕРИЧКОМ ДОЛАРУ НА ДАН УТВРЂИВАЊА ОСНОВИЦЕ, ПРИ ЧЕМУ СЕ УЗИМА У ОБЗИР ПРОСЕЧНО ПОВЕЋАЊЕ ДОЛАРСКИХ ПРОИВОЂАЧКИХ ЦЕНА У ТОМ ПЕРИОДУ.

ВРЕДНОСТ ЧИСТЕ АКТИВЕ ОДУЗЕТОГ ПРЕДУЗЕЋА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА УТВРЂУЈЕ СЕ НА ОСНОВУ БИЛАНСА КОЈИ ЈЕ САЧИЊЕН НА ОСНОВУ ПРОПИСА ВАЖЕЋЕГ У ВРЕМЕ ОДУЗИМАЊА, А КОЈИМ ЈЕ УТВРЂЕНА ВРЕДНОСТ АКТИВЕ И ОБАВЕЗА СА СТАЊЕМ НА ДАН ОДУЗИМАЊА ИЛИ СА ПОСЛЕДЊИМ СТАЊЕМ КОЈЕ ПРЕТХОДИ ДАНУ ОДУЗИМАЊА.

УКОЛИКО ЈЕ ОДУЗЕТО ПРЕДУЗЕЋЕ БИЛО ПРЕДМЕТ ЛИКВИДАЦИЈЕ ПО ПРОПИСИМА ИЗ ЧЛАНА 2. ОВОГ ЗАКОНА, ВРЕДНОСТ СЕ УТВРЂУЈЕ НА ОСНОВУ БИЛАНСА ПРЕДВИЂЕНОГ ТИМ ПРОПИСИМА.

УКОЛИКО ЗА ОДУЗЕТА ПРЕДУЗЕЋА НИЈЕ ОД СТРАНЕ ПОДНОСИОЦА ЗАХТЕВА ДОСТАВЉЕН БИЛАНС ИЗ СТ. 2. И 3. ОВОГ

ЧЛАНА, НИТИ СЕ ИСТИ МОЖЕ СЛУЖБЕНО ПРИБАВИТИ ИЗ НАДЛЕЖНИХ АРХИВА, ОСНОВИЦА ОБЕШТЕЋЕЊА ЈЕ ВРЕДНОСТ ПОСЛЕДЊЕГ РЕГИСТРОВАНОГ ОСНОВНОГ КАПИТАЛА, ОДНОСНО ГЛАВНИЦЕ У ОДНОСУ НА ДАН ОДУЗИМАЊА, ВАЛОРИЗОВАНОГ НА НАЧИН ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА.

ИЗУЗЕТНО, УКОЛИКО СЕ ВРЕДНОСТ ОСНОВИЦЕ ОБЕШТЕЋЕЊА НЕ МОЖЕ УТВРДИТИ НА НАЧИН ИЗ СТ. 2. ДО 4. ОВОГ ЧЛАНА, ВРЕДНОСТ ОСНОВИЦЕ ЋЕ СЕ УТВРДИТИ У ВИСИНИ ВРЕДНОСТИ УТВРЂЕНЕ У АКТУ О ОДУЗИМАЊУ, ЗАПИСНИКА О ПРЕУЗИМАЊУ ПРЕДУЗЕЊА И ДРУГИХ ИСПРАВА ДРЖАВНИХ ОРГАНА, ВАЛОРИЗОВАНЕ НА НАЧИН ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА.

ЗА ОДУЗЕТО ПРЕДУЗЕЋЕ КОЈЕ ИМА СУВЛАСНИКЕ, ВРЕДНОСТ ПРЕДМЕТА ОБЕШТЕЋЕЊА ДЕЛИ СЕ НА СУВЛАСНИКЕ СРАЗМЕРНО УЧЕШЋУ У ВЛАСНИШТВУ НА ТОМ ПРЕДУЗЕЋУ.

НАЧИН И МЕТОДОЛОГИЈУ УТВРЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОДУЗЕТОГ ПРЕДУЗЕЊА, ОДНОСНО ДЕЛА ПРЕДУЗЕЊА, КАО И НАЧИН УТВРЂИВАЊА ПРОСЕЧНОГ ПОВЕЋАЊА ДОЛАРСКИХ ПРОИВОЂАЧКИХ ЦЕНА, БЛИЖЕ ЋЕ СЕ УРЕДИТИ АКТОМ ВЛАДЕ.

Члан 35.

Ради регулисања јавног дуга који настаје по основу обештећења из члана 30. овог закона, Република Србија ће емитовати обвезнице које гласе на евро.

Обвезнице из става 1. овог члана емитију се у нематеријалном облику, без купона, појединачно за сваку годину, и региструју код Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности (у даљем тексту: Централни регистар).

Обвезнице из става 1. овог члана гласе на име и преносиве су, а исплаћују се у еврима.

Основне елементе обвезница, износ емисије, као и услове дистрибуције и наплате обвезница И СЛУЧАЈЕВЕ ПРЕВРЕМЕНЕ ОТПЛАТЕ, уредиће Влада, на предлог министарства надлежног за послове финансија, најкасније до ~~31. децембра 2014.~~ 30. ЈУНА 2017. године.

~~Обвезнице доспевају у року од 15 година и исплаћују се у годишњим ратама почев од 2015. године, осим обвезница за лица која су на дан ступања на снагу овог закона старија од 70 година, које доспевају у року од пет година, односно лица која коју су на дан ступања на снагу овог закона старија од 65 година, које доспевају у року од 10 година.~~

ОБВЕЗНИЦЕ ДОСПЕВАЈУ У РОКУ ОД 12 ГОДИНА И ИСПЛАЋУЈУ СЕ У ГОДИШЊИМ РАТАМА ПОЧЕВ ОД 15. ДЕЦЕМБРА 2018. ГОДИНЕ.

У случају када је решење о обештећењу постало правноснажно после доспећа прве годишње рате обвезница у ~~2015.~~ 2018. години, кориснику ће се исплатити доспеле годишње рате обвезница са припадајућом каматом.

Промет обвезница емитованих у складу са овим законом је слободан.

Промет и поседовање обвезница емитованих у складу са овим законом ослобођено је сваке врсте пореза.

Обвезнице из овог члана могу се куповати и продавати на берзи.

Члан 37.

~~Република Србија ће исплатити бесповратно аконтацију обештећења у новцу бившем власнику, на основу правноснажног решења о утврђивању износа~~

~~обештећења, у износу од 10% од утврђеног износа обештећења по свим основима бившег власника.~~

~~У случају кад уместо бившег власника право из става 1. овог члана остварују његови законски наследници, износ аконтације дели се на законске наследнике сагласно њиховим утврђеним уделима.~~

~~Износ аконтације из става 1. овог члана не може бити већи од 10.000 евра по бившем власнику по свим основима.~~

~~За износ исплаћене аконтације из става 1. овог члана умањите се обештећење у виду обвезница.~~

~~Аконтација обештећења по одредбама овог закона утврђује се и исплаћује почев од 31. марта 2015. године.~~

Члан 38.

СТИЦАЊЕ ИМОВИНЕ И ОСТВАРИВАЊЕ ОБЕШТЕЋЕЊА ПО ОВОМ ЗАКОНУ НЕ ПОДЛЕЖЕ ПЛАЊАЊУ НИ ЈЕДНЕ ВРСТЕ ПОРЕЗА, АДМИНИСТРАТИВНИХ И СУДСКИХ ТАКСИ.

Подносилац захтева сноси трошкове поступка у складу са законом.

Изузетно од става 2. овог члана, подносилац захтева није у обавези да плати трошкове за рад и пружање услуга Републичког геодетског завода, који падају на терет тог органа. Подносилац захтева је дужан да плати накнаду за рад геодетске организације у случају кад је њено ангажовање неопходно за правилно решење захтева.

УКОЛИКО ЈЕ ПО ОДРЕДБАМА ОВОГ ЗАКОНА ДОШЛО ДО УСПОСТАВЉАЊА СУСВОЈИНЕ КОРИСНИКА И ОБВЕЗНИКА ВРАЋАЊА, ТРОШКОВЕ РАЗВРГНУЋА СУВЛАСНИЧКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ СНОСИ КОРИСНИК.

Члан 42.

Захтев се подноси у року од две године од дана објављивања јавног позива Агенције из члана 40. став 2. овог закона на веб сајту министарства надлежног за послове финансија.

Захтев се подноси Агенцији–надлежној подручној јединици–на прописаном обрасцу и са потребним доказима, преко шалтера поште.

Захтев садржи податке о:

1) бившем власнику–име, име једног родитеља и презиме, датум и место рођења, пребивалиште, односно боравиште у време одузимања имовине и држављанство, односно назив и седиште задужбине;

2) одузетој имовини на коју се захтев односи–врста, назив, величина, односно површина, место где се непокретност налази, број катастарске парцеле по старом и важећем премеру, изглед и стање имовине у време одузимања, односно одговарајући подаци за покретне ствари;

3) праву својине бившег власника на одузетој имовини;

4) основу, времену и акту одузимања;

5) подносиоцу захтева–име, име једног родитеља и презиме, податке о рођењу, пребивалишту, држављанству, јединствени матични број грађана, име, презиме и пребивалиште пуномоћника, односно назив и седиште задужбине, податке о лицу које представља задужбину и лицу које заступа задужбину;

6) правној вези подносиоца захтева са бившим власником.

Уз захтев се прилажу, у оригиналу или овереној фотокопији, следећи докази:

1) за податке из става 3. тач. 1) и 5) овог члана—извод из матичне књиге рођених, односно умрлих, извод из регистра у коме је задужбина уписана, пуномоћје, а ако подносилац захтева нема стално пребивалиште на територији Републике Србије и пуномоћје за лице овлашћено за пријем писмена, као и други доказ на основу којег се могу несумњиво утврдити тражени подаци;

2) за податке из става 3. тачка 2) овог члана—извод из регистра непокретности, извод из регистра покретних ствари, уверење Републичког геодетског завода о идентификацији катастарске парцеле старог и новог премера, осим за катастарске парцеле за које је спроведена комасација;

3) за податке из става 3. тачка 4) овог члана—исправа о подржављењу имовине или назив, број и година службеног гласила у коме је објављен акт, уз конкретно навођење предмета одузимања и сл.;

4) за податке из става 3. тачка 6) овог члана—извод из матичне књиге, решење о наслеђивању, извод из регистра правних лица, односно други доказ на основу којег се може несумњиво утврдити правна веза подносиоца захтева са бившим власником;

5) све друге доказе које подносилац захтева поседује, а који могу бити од значаја за одлучивање по захтеву.

Лице које има страно држављанство дужно је да уз захтев достави доказ о непостојању сметњи из члана 5. овог закона за остваривање права на враћање имовине, осим доказа, односно чињеница које Агенција утврђује по службеној дужности у смислу члана 5. став 5. овог закона.

Лице из члана 6. став 1. овог закона је у обавези да уз захтев приложи и правноснажну судску одлуку о рехабилитацији, односно доказ да је поднело захтев за рехабилитацију.

Захтев мора да садржи податке из става 3. тач. 1), 2), 5) и 6) овог члана. Уз захтев се обавезно прилажу и докази из става 4. тач. 1), 3) и 4) овог члана.

Образац захтева, начин и поступак пријема и обраде захтева, као и списак пошта где ће се вршити подношење захтева прописаће министар надлежан за финансије.

Члан 47.

~~Агенција утврђује све чињенице и околности од значаја за одлучивање о захтеву и доноси решење којим утврђује корисника, имовину која се враћа, односно за коју се даје обештећење, висину основице обештећења и аконтације из члана 37. овог закона, обвезника, начин и рокове за извршавање утврђених обавеза. Износ обештећења утврђује се по утврђивању коефицијента из члана 31. овог закона, допуном решења о утврђивању права на обештећење.~~

АГЕНЦИЈА УТВРЂУЈЕ СВЕ ЧИЊЕНИЦЕ И ОКОЛНОСТИ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ О ЗАХТЕВУ И ДОНОСИ РЕШЕЊЕ КОЈИМ УТВРЂУЈЕ КОРИСНИКА, ИМОВИНУ КОЈА СЕ ВРАЋА, ОДНОСНО ЗА КОЈУ СЕ ДАЈЕ ОБЕШТЕЋЕЊЕ, ВИСИНУ ОСНОВИЦЕ ОБЕШТЕЋЕЊА, ИЗНОС ОБЕШТЕЋЕЊА, ОБВЕЗНИКА, НАЧИН И РОКОВЕ ЗА ИЗВРШАВАЊЕ УТВРЂЕНИХ ОБАВЕЗА. ИЗНОС ОБЕШТЕЋЕЊА УТВРЂУЈЕ СЕ ПО УТВРЂИВАЊУ КОЕФИЦИЈЕНТА ИЗ ЧЛАНА 31. ОВОГ ЗАКОНА, РЕШЕЊЕМ О ОБЕШТЕЋЕЊУ.

Уколико захтев обухвата више непокретности, односно покретних ствари, орган из става 1. може донети више решења којим се врши повраћај имовине.

У решењу о враћању налаже се надлежним органима извршење решења, као и брисање евентуалних терета.

Првостепено решење Агенција доставља подносиоцу захтева, обвезнику и републичком јавном правобраниоцу.

Решењем из става 1. овог члана утврђује се корисник, односно корисници, и то:

1) бивши власник - ако је у животу;

2) законски наследници бившег власника - на основу правноснажног решења о наслеђивању бившег власника, ако такво решење постоји, а ако таквог решења нема, решењем ће се одредити корисници само у случају кад је из достављене документације могуће неспорно утврдити све законске наследнике.

У случају кад је решењем из става 1. овог члана одређено више корисника, сваком од њих одредиће се припадајући део имовине, односно обештећења, према правноснажном решењу о наслеђивању бившег власника, ако такво решење постоји или на основу споразума законских наследника закљученог пред првостепеним органом.

Ако се корисници и њихови удели не могу утврдити применом одредаба ст. 5. и 6. овог члана, првостепени орган ће подносиоце захтева за остваривање права по овом закону, сагласно члану 45. овог закона, упутити да ова питања, као претходна, реше пред надлежним судом.

У поступку из става 7. овог члана, надлежни суд у ванпарничном поступку, сходном применом правила по којима се расправља заоставштина, утврђује законске наследнике бившег власника и њихове уделе у праву на повраћај одузете имовине или на обештећење, при чему се суд не упушта у то да ли та лица испуњавају прописане услове за остваривање ових права по одредбама овог закона.

Решење Агенције из става 5. тачка 2) овог члана, односно решење суда из става 8. овог члана, о одређивању законских наследника бившег власника и њихових удела, важи само у поступку пред Агенцијом за остваривање права на враћање одузете имовине, односно права на обештећење.

Код утврђивања својства корисника, односно законских наследника по одредбама овог члана, није од значаја раније дата наследничка изјава лица које је поднело захтев за остваривање права по одредбама овог закона.

Подносиоци захтева за остваривање права по одредбама овог закона који по одредбама овог члана нису одређени за кориснике, могу своја права остварити у парничном поступку - подношењем тужбе против лица која су одређена за кориснике, односно законске наследнике.

У случају да орган из става 1. овог члана утврди да не постоји законски основ за враћање или обештећење, донеће решење о одбијању поднетог захтева.

Правноснажно решење о враћању имовине Агенција доставља и Републичкој дирекцији за имовину Републике Србије, а за пољопривредно земљиште, шуме и шумско земљиште министарству надлежном за послове пољопривреде.

Члан 50.

Агенција води, у електронском облику, евиденцију о поднетим захтевима, утврђеној вредности имовине (основице обештећења) и обештећења по поднетим захтевима, као и решеним предметима.

На основу евиденције и података из става 1. овог члана, Агенција ће најкасније у року од ~~три године~~ ПЕТ ГОДИНА од дана објављивања јавног

позива из члана 42. став 1. овог закона доставити Влади, преко министарства надлежног за послове финансија, процену укупног износа основице обештећења по поднетим захтевима.

Агенција ће изводе из захтева из члана 42. став 1. овог закона примљене у претходном периоду једном месечно збирно објављивати на веб сајту Агенције.

Извод из става 3. овог члана нарочито садржи: име, име једног родитеља и презиме подносиоца захтева, број под којим је захтев евидентиран, податке о имовини чије се враћање захтева и позив свима који испуњавају услове да се, у законском року, захтеву придруже.

Облик и садржину извода из става 4. овог члана прописале министар надлежан за финансије.

Члан 62.

Од ступања на снагу овог закона имовина која је одузета бившим власницима, а за коју је поднета пријава у складу са Законом о пријављивању и евидентирању одузете имовине („Службени гласник РС”, број 45/05), а по одредбама овог закона може бити враћена, не може бити предмет отуђивања, хипотеке или залогe, до правноснажног окончања поступка по захтеву за враћање.

Забрана отуђења и оптерећења имовине из става 1. овог члана у погледу имовине за коју нису поднети захтеви за враћање престаје по истеку рока за подношење захтева.

ПОД ПОЈМОМ „ОТУЂЕЊЕ” У СМISЛУ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА ПОДРАЗУМЕВА СЕ СВАКА ПРОМЕНА НОСИОЦА ПРАВА СВОЈИНЕ УКЉУЧУЈУЋИ И ПРЕТВАРАЈАЊЕ ПРАВА КОРИШЋЕЊА У ПРАВО СВОЈИНЕ.

ПОД ПОЈМОМ „ОПТЕРЕЋЕЊЕ” У СМISЛУ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА ПОДРАЗУМЕВА СЕ И СВАКИ АКТ КОЈИМ СЕ ОНЕМОГУЋАВА ИЛИ УМАЊУЈЕ ОБИМ ПРАВА НА ВРАЋАЊЕ У НАТУРАЛНОМ ОБЛИКУ, У СМISЛУ ИЗУЗЕТАКА ОД ВРАЋАЊА У НАТУРАЛНОМ ОБЛИКУ

~~Враћена имовина је у слободном промету, а Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе има право прече куповине приликом првог отуђења.~~

Акт отуђења и оптерећења имовине који је супротан одредбама овог члана је ништав.